

Etisk kod för arbetsterapeuter: Exempelsamling framarbetad av förbundets etiska råd

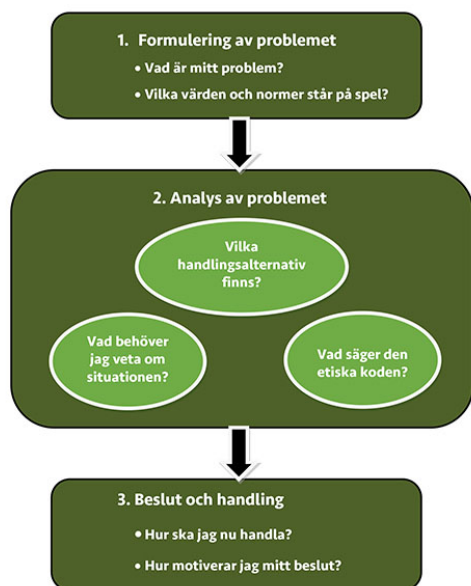
Exempel 8. Videokonferens inför utskrivning från slutenvård

Karin är 86 år och inlagd på sjukhus för en hjärtinfarkt. Hon känner sig lite förvirrad och väldigt ensam på avdelningen, allt ser så annorlunda ut mot hemma. Personalen säger att hennes balans är sämre, men det håller Karin inte med om. Den här praktiska rollatorn har blivit hennes nya ”vän”. Klockan 11 i dag ska det bli en vårdplanering på videolänk och Karin undrar vad det betyder. En i personalen från avdelningen som hon aldrig tidigare har träffat kommer och kör iväg Karin i en rullstol till ett rum med en stor tv-skärm på väggen. På skärmen kommer hennes son Peter upp tillsammans med två andra personer som Karin inte känner igen. Hon hör att en heter Viktor och är arbetsterapeut och den andra heter Maria och är biståndshandläggare. Karins son Peter bor i Norge och de ses inte så ofta nuförtiden.

Efter presentationen deklarerar Karin att hon snarast vill åka hem. Peter försöker informera om hennes lägenhet men ljudet är dåligt, problemen med uppkopplingen förvärras snabbt och Peter försvinner från mötet. Tråkigt att inte Peter kan delta tänker Karin, men hon får väl svara på alla frågor själv. Karin säger att det inte kommer att vara några problem att gå med rollatorn hemma, trösklarna är låga och rollatorn stadig, men en toalettförhöjning med armstöd kanske inte vore så tokigt eftersom hon fått svårare att resa sig upp. Hon glömmer berätta om sin yrsel och att hon bor på andra våningen utan hiss. Karin nämner inte heller alla mattor och gamla fina möbler som gör det så hemtrevligt eller om duschkabinen som står precis intill toalettstolen. Efter beslut på avdelningen ska Karin få åka hem redan imorgon. Biståndshandläggaren beviljar ett trygghetslarm, mer hjälp än så anser inte Karin att hon behöver.

Efter videokonferensen kan man konstatera att det är många saker som arbetsterapeuten inte fick eller kunde ta reda på under mötet och som kommer som en överraskning under hembesöket dagen därpå. Det kommer att behövas minst två hembesök för att säkerställa att det blir så säkert som möjligt för Karin och ytterligare kontakt med biståndshandläggaren för att Karin ska få hjälp med inköp av mat, då hon inte kan gå i trapporna när hon kommer hem.

Modell för etisk analys (ur *Etisk kod för arbetsterapeuter*, 2018)

1. Formulering av det etiska problemet

När du för första gången träffar Karin vid hembesök i samband med utskrivning blir det tydligt för dig som arbetsterapeut, att det som framkom vid vårdplaneringsmötet inte var tillräckligt. Det etiska problemet är att Karins uppfattning om vilket stöd hon behöver i sin vardag inte överensstämmer med din arbetsterapeutiska bedömning.

Du tar utgångspunkt i den etiska koden som säger: ”Målet med arbetsterapi är att stödja personen att göra det hen önskar och behöver, på ett sätt som främjar hens möjlighet att leva ett så gott liv som möjligt. Detta sker med utgångspunkt från personens syn på sin situation, önskemål och behov, samt med hänsyn till möjligheter och hinder i det sammanhang som hen befinner sig i.”

Önskvärt vore om du före vårdplaneringsmötet haft möjlighet att träffa Karin för en första bedömning, men det hör till undantagen att framförhållningen inför utskrivning är så god att detta hinns med.

2. Analys av det etiska problemet

I den etiska koden hittar du följande ställningstaganden som förefaller relevanta att väga in:

- ”Arbetsterapeuten ska respektera personens självbestämmande”, vilket innebär att
 - ge den beslutskompetenta personen underlag för att göra informerade val genom att fortlöpande informera om insatsernas syfte, metod, personens egen insats, konsekvenserna för personen och den förväntade nyttan med olika insatser.
 - bedriva arbetsterapi i partnerskap med personen utifrån hans eget perspektiv på sin situation så långt det är möjligt med professionens mål, uppgifter och tillgängliga resurser.

I Karins bekanta hemmiljö ser du möjlighet att i dialog med henne komma fram till vilka åtgärder som behövs i nuläget.

- ”Arbetsterapeuten ska respektera professionskollegor och andra yrkesutövare”, vilket innebär att samverka med kollegor, andra yrkesgrupper och instanser för att på bästa sätt tillgodose personens behov och verka för ett förtroendefullt interprofessionellt samarbete för att på bästa sätt främja gemensamma mål.

Då det framkommit andra förutsättningar och behov när Karin kommit hem, ser du en ny samordnad vårdplanering som angelägen.

3. Beslut och handling

Hur kan du resonera kring olika tillvägagångssätt för att respektera självbestämmande?

Övriga frågor

- Hur fungerar vårdplaneringen på din arbetsplats?
- Vad finns det för möjligheter och svårigheter med digitala möten?
- Hur kan man säkerställa medverkan från närstående med samtycke från patienten?
- Vad skulle du som arbetsterapeut kunnat göra för att förebygga problemet?